

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B:
1. Attempt **any four** questions of which of least one question should be from each question.
 2. All questions carry **equal marks**.
 3. Answer **all** questions should be written in the same **answer sheet**.

Section - I

1. Define Archeology and Discuss its relation with other social sciences.
2. Bring out the contribution of Numismatics in Ancient Indian History.
3. Write short notes on **any two** of the following
 1. Field Archeology
 2. Dating techniques
 3. Bramhi and kharosthi
 4. Gupta coins

Section – II

4. Write a detailed note on various types of Museums in India.
5. Explain in detail the various methods collection of objects in Museum.
6. Write short note on **any two** of the following
 1. Responsibilities of Curator
 2. Museum movement in India during 20th century
 3. Care of objects.
 4. Role of Museums in education.

Section – III

7. Describe the enemies of books and Discuss the methods of taking care of books.
8. Explain the classification methods in library.
9. Write short note on **any two** of the following
 1. Duties of librarian
 2. Library cataloguing
 3. Issue of books
 4. Reference services

[वेळ: तीन तास]

[गुण: १००]

मराठी रुपांतर

Please check whether you have got the right question paper.

- सूचना: 1. कोणतेही चार प्रश्न सोडवा. प्रत्येक विभागातून किमान एक प्रश्न सोडवणे आवश्यक आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. सर्व विभागाची उत्तरे एकाच उत्तरपत्रिकेत लिहा.

विभाग I

- १) पुरातत्व शास्त्राची व्याख्या लिहा आणि पुरातत्व शास्त्राचा इतर सामाजिक शास्त्राशी असणाऱ्या संबंधाची चर्चा करा.
- २) प्राचीन भारतीय इतिहासामध्ये नाणकशास्त्राच्या योगदानाचा आढावा घ्या.
- ३) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 १. क्षेत्रिय पुरातत्व
 २. कालमापन पद्धती
 ३. ब्राम्ही व खरोष्ठी
 ४. गुप्त कालीन नाणी

विभाग II

- १) भारतातील वस्तूसंग्रहालयांच्या विविध प्रकारांवर सविस्तर टिपण लिहा.
- २) वस्तूसंग्रहालयांमध्ये वस्तू गोळा करण्याच्या विविध पद्धतींची सविस्तर माहिती लिहा.
- ३) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 १. अभिरक्षकाच्या जबाबदाऱ्या
 २. विसाव्या शतकातील भारतातील वस्तूसंग्रहालय चळवळ
 ३. वस्तूची काळजी
 ४. वस्तूसंग्रहालयांची शैक्षणिक भूमिका

विभाग III

- १) पुस्तकांच्या शत्रूंचे वर्णन करा व पुस्तकांची काळजी घेणाऱ्या विविध पद्धतींची चर्चा करा.
- २) ग्रंथालयातील वर्गीकरण पद्धती स्पष्ट करा.
- ३) खालील पैकी कोणत्याही दोहोंवर टिपा लिहा.
 १. ग्रंथपालाच्या जबाबदाऱ्या
 २. ग्रंथालयीन तालीकीकरण
 ३. ग्रंथाची देव-घेव
 ४. संदर्भ सेवा